



VAN VERWENDAGEN NAAR STRUCTURELE
ONDERSTEUNING

Samenwerking mbo en werkveld Z&W

Op de landelijke dag Z&W werd volop gesproken over verbinding maken en samenwerkingen in de regio. Hoe vinden scholen en praktijk elkaar? En hoe zien die samenwerkingen eruit?

Aan enthousiasme geen gebrek tijdens de landelijke dag Z&W, die op 6 juni 2019 werd georganiseerd in Amersfoort. Het thema van dit jaar was 'Zorg & Welzijn verbindt!' en daar hing een veelzijdig programma aan vast. Zo waren er workshops die draaiden om verbindingen leggen met basisscholen, de praktijk of avo-vakken.

Daarnaast wilde het Platform VMBO Zorg & Welzijn graag meer inzicht krijgen in samenwerkingen tussen vmbo-scholen onderling, tussen vmbo-mbo en tussen vmbo, mbo en het werkveld. Een onderwerp dat veel docenten bezighoudt, zo bleek uit vele gesprekken die gevoerd zijn met aanwezige docenten. Het algemene beeld dat vooral blijft hangen na al die gesprekken is: we willen wel, maar het lukt nog niet altijd.

Incidentele samenwerking

Er lijken drie groepen te zijn in deze kwestie. Er zijn scholen die incidenteel samenwerken met het werkveld. Hierbij gaat het dan met name om stages en/of gastlessen. Leerlingen lopen dan een blokstage bij een instelling. Of vanuit het werkveld wordt een gastles verzorgd op een vmbo-school. Dit doen vrijwel alle

scholen in meer of mindere mate, een enkele school nog niet. Dat komt dan omdat er niet geprobeerd wordt om dit op te zetten of omdat eerdere pogingen zijn mislukt. De samenwerkingen van deze eerste groep zijn min of meer toevallig tot stand gekomen; niet op basis van een plan.

Structurele samenwerking

De tweede groep werkt al structureel samen. Dit kan een samenwerking tussen vmbo en mbo zijn, of tussen het vmbo en het werkveld. Deze samenwerkingen houden vaak in dat er een plan is waarin afspraken zijn gemaakt over het hele schooljaar.

De samenwerking is er in vele soorten en maten. Scholen hebben bijvoorbeeld een structurele samenwerking die inhoudt dat er wekelijks leerlingen naar een instelling komen om het personeel te ondersteunen tijdens bijvoorbeeld de lunch of een activiteit. Andere scholen organiseren verwendagen waarbij ouderen naar de school komen om daar allerlei soorten behandelingen te krijgen, zoals nagelstyling of haarverzorging. Het buddyproject is ook op enkele scholen een succesvol project waarin een jongere (alleen of in duo's) aan een oudere wordt gekoppeld en activiteiten met hen doet. In sommige gevallen



wordt er dan ook een mbo-student aan hetzelfde project gekoppeld. Een aantal vmbo-scholen heeft ook een structurele samenwerking met het mbo. Zo zijn er scholen die ervaringsweken hebben, waarin leerlingen meelopen op een mbo om een idee te krijgen van het onderwijs dat zij mogelijk willen gaan volgen. Soms is er ook oriëntatie op het mbo door bijvoorbeeld het uitwisselen van een keuzevak. Denk dan aan leerlingen die vakken als haarverzorging of wellnessprojecten doen bij instellingen voor ouderen, of op mbo's waar deze vakken worden aangeboden. Dit soort afspraken en samenwerkingen lijken best veel voor te komen, zo blijkt uit de gesprekken.

Op al deze wijze komen leerlingen in aanraking met de doelgroep waar ze later mogelijk mee werken, of maken ze al een beetje kennis met een vervolgopleiding die ze overwegen.

Doorlopende leerlijn vmbo-mbo

De derde groep vmbo-scholen werkt structureel aan

de doorlopende leerlijn met het mbo. Deze scholen stemmen samen met het mbo en werkveld daadwerkelijk hun onderwijs, zowel inhoudelijk als op pedagogisch en didactisch vlak, op elkaar af. Zij verzorgen het onderwijs ook (deels) samen.

De doorlopende leerlijn komt enkele keren langs in de gesprekken. In regionale overleggen bespreken de verschillende partijen hoe zij het onderwijs op elkaar kunnen afstemmen en elkaar kunnen helpen en ondersteunen, waardoor de doorstroom voorspoediger verloopt.

Haken en ogen

Ondanks al deze succesvolle samenwerkingen en projecten, is er nog wel veel te verbeteren, vinden veel docenten. Zo verloopt de communicatie soms moeizaam. Tijd voor overleg en begeleiding is voor de docenten in het vmbo een belemmerende factor. Ook de professional heeft niet altijd de gewenste tijd voor de leerlingen, blijkt uit ervaringen.

Andere scholen zouden hun samenwerking graag verder uitbouwen, maar krijgen het contact moeilijk van de grond. Vanuit de instellingen is er vaak veel enthousiasme, maar wat tijd betreft is er toch minder mogelijk dan gehoopt. Dit is ook op scholen het geval. Het faciliteren van docenten en (praktijk)begeleiders in de instellingen blijkt nodig om de samenwerkingen aan te gaan en in stand te houden.

Desondanks zijn veel scholen blij met de samenwerkingen die er wél zijn. Zij zien de toekomst hoopvol tegemoet. De jongeren zijn enthousiast over de projecten die zij op andere locaties doen, blijkt uit veel van de gesprekken. Van een gebrek aan motivatie en enthousiasme lijkt bij hen geen sprake. Komen de gewenste samenwerkingen nog niet van de grond? Blijf het vooral proberen, adviseren de docenten. De aanhouder wint. Meestal.